

סקירה חודשית * - אוגוסט 2007

נורית דרור

שוק המניות

תנודתיות רבה אפיינה את המסחר באוגוסט בשוקי המניות, בארץ ובחו"ל, וזאת בעקבות אי וודאות לגבי השפעת המשבר שפרץ בשוק המשכנתאות בארה"ב בחודש הקודם.

מדדי ת"א-100 ות"א-25 ירדו במחצית הראשונה של החודש בכ-8.5%, כאשר בהמשך חלה רגיעה, בעקבות החלטת הבנקים המרכזיים בחו"ל לסייע לגופים שנפגעו ממשבר האשראי. בסיכום חודשי ירדו מדדי ת"א-25 ות"א-100 בכ-6% ונתרו גבוהים בכ-14% מהרמה בה היו בתחילת השנה, וגבוהים ביותר מפי שלוש לעומת השפל שנרשם בפברואר 2003. מניות הנדל"ן הגדולות, שהמשיכו לרדת בשיעור חודשי של כ-10% והשלימו ירידה של כ-20% בחודשיים האחרונים, נותרו גבוהות אך במעט לעומת השערים בהם היו בתחילת השנה.

באוגוסט, החודש השני לפגרת הקיץ, נרשמה ירידה קלה במחזור המסחר בשוקי המניות, לעומת החודש הקודם, והוא הסתכם בכ-1.9 מיליארד שקל בדומה לממוצע מתחילת השנה. משקל המסחר במניות ת"א-25 עלה והיווה כ-56% מסך המסחר במניות לעומת כ-53% בממוצע מתחילת השנה ואילו משקל המסחר במניות היתר ירד במקביל מכ-15% מסך המסחר במניות מתחילת השנה, לכ-9% בלבד החודש.

ירידות השערים, במחצית הראשונה של החודש, הושפעו כאמור מהירידות בשווקי חו"ל וזאת בעקבות משבר האשראי שפרץ בארה"ב ביולי ומאי וודאות לגבי השלכותיו המלאות. כמו כן השפיע מדד המחירים לצרכן שזינק ביולי בכ-1.1% והביא להעלאת הריבית במשק, ע"י נגיד בנק ישראל, בכ-0.25%. שיעור הריבית הנומינלית במשק, החל מספטמבר, הינו 4% - נמוך ב-1.25% מהריבית בארה"ב.

מאידך, עליות השערים במחצית השנייה של אוגוסט הושפעו מפרסום דו"חות כספיים חיוביים לרבעון השני של השנה, ע"י חברות, והמשך פרסום אינדיקטורים חיוביים לגבי המשק – בהם צמיחה בשיעור שנתי של 6.6% במחצית הראשונה של השנה. גורם נוסף לעליות השערים בסוף התקופה היה עליות השערים בשווקי חו"ל בעקבות החלטת הבנקים המרכזיים לסייע לגופים שנפגעו בעקבות משבר האשראי.

בכל המדדים המובילים נרשמו ירידות שערים, כאשר בלטו מדדי נדל"ן-15 ויתר-50 שירדו באוגוסט בכ-9% ונתרו גבוהים בכ-2% בלבד מתחילת השנה. מדד תל-טק 15 ירד בכ-6% לאחר עלייה של כ-17% מתחילת השנה ואילו מדד פיננסים-15, שמתחילת השנה ועד יולי נותר כמעט ללא שינוי, ירד החודש בכ-5%.

במדדים הענפיים נצפתה מגמה דומה, כאשר בלטו חברות התעשייה עם ירידה של כ-5% באוגוסט ועלייה של כ-24% מתחילת השנה, ואילו חברות הביטוח וחיפוש הנפט ירדו החודש בכ-3% אל מתחת לרמה בה היו בתחילת השנה.

בקרנות המנייתיות התחזקו הפדיונות והסתכמו החודש בכ-1.5 מיליארד שקל – כמעט פי שלוש לעומת החודש הקודם, וזאת לאחר יצירות נטו בסך של כ-0.3 מיליארד שקל מתחילת השנה.

גיוס הון/חברות חדשות

אופטיביים רשמה החודש את מנייתיה למסחר בתל-אביב, במסגרת הרישום הכפול. מניות החברה התווספו למדד תל-טק לקראת סוף החודש, במסגרת "המסלול המהיר". מספר החברות הדואליות, הנסחרות במקביל בתל-אביב ובחו"ל, מגיע כיום ל-62.

בשוק המניות הראשוני בוצעו באוגוסט, החודש האחרון לפרסום תשקיפים על בסיס הדו"חות לרבעון הראשון של השנה, חמש הנפקות לציבור בסכום כולל של 450 מיליון שקל, בלבד. מרבית הסכום, כ-310 מיליון שקל, גויס ע"י ארבע חברות חדשות, בהן **דלק ישראל** שגייסה 180 מיליון שקל במניות. חברת הנדל"ן הנסחרת **ריט** גייסה כ-140 מיליון שקל בהנפקת זכויות.

ביטוי נוסף להאטה בשוק הראשוני היה חיתום החסר שנרשם בכל ההנפקות שבוצעו החודש, שגרם לחתמים לרכוש את יתרת היחידות. מספר הנפקות שתוכננו, נדחו או בוטלו.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

כמו כן בוצעו בשוק המקומי שש הקצאות פרטיות בסכום כולל של כ-120 מיליון שקל. כ-85 מיליון שקל מתוכם ע"י החברה הדואלית – טאור, שהקצתה אג"ח להמרה למשקיעים מוסדיים בארץ.

מתחילת השנה גייסו החברות בשוק המניות בתל-אביב סכום שיא של כ-17.2 מיליארד שקל – גבוה בכ-45% מסך הגיוסים בכל שנת 2006.

מוצרי מדדים

הפעילות הערה בשוק מוצרי המדדים נמשכה ובאוגוסט הנפיקה קסם סל ומוצרים 2 תעודות סל מורכבות (העוקבות אחר שילוב של מדדים) ו-2 תעודות סל על מדדי אג"ח בינלאומיים.

כיום נסחרות בבורסה 184 סדרות של מוצרי מדדים, לעומת כ-116 סדרות בתחילת השנה.

שווי החזקות הציבור בכל תעודות הסל מגיע לכ-20 מיליארד שקל ומחזור המסחר בתעודות בשוק המניות עלה באוגוסט והיווה כ-21% מהמחזור הכולל במניות, לעומת כ-17% מתחילת השנה. בתעודות סל שבשוק האג"ח היווה המחזור כ-12% מסך המחזור באג"ח לא ממשלתיות.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

באופציות על מדד ת"א-25, בשונה משוק המניות, נרשמה עלייה חדה בפעילות והמחזור הסתכם בכ-438 אלף אופציות ביום – מחזור שיא, בדומה למחזור בחודש מרס, גבוה בכ-20% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שעלה והסתכם בכ-1,029 מיליארד שקל לעומת כ-835 מיליארד שקל בחודש הקודם, היה גבוה ביותר מפי 15 ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות עלה אף הוא והסתכם בכ-14,390 – הגבוה ביותר מאז השקת האופציות. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה אף הוא לשיא והסתכם בכ-140.5 מיליארד שקל – גבוה בכ-35% לעומת החודש הקודם.

אופציות דולריות

על רקע המשך התנודתיות בשער השקל מול הדולר, נצפתה גם החודש פעילות ערה באופציות הדולריות והמחזור היומי בהן הסתכם בכ-45 אלף יחידות, בדומה לממוצע מתחילת השנה.

סה"כ נסחרו כמיליון אופציות ומחזור המסחר, במונחי נכס הבסיס, הסתכם בכ-41 מיליארד שקל – לעומת כ-49 מיליארד שקל בכל אחד מהחודשים הקודמים.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות ירד מעט והסתכם בכ-3,265, ואילו שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה והסתכם בכ-22.6 מיליארד שקל לעומת כ-20.3 מיליארד שקל ביוני וגם ביולי.

באופציות על האירו, על רקע החלשות האירו בכ-4.5% ביחס לשקל, נסחרו כ-840 יחידות ביום באוגוסט – כפליים מהמחזור הממוצע מתחילת שנת 2006.

שוק איגרות החוב

מדד איגרות החוב ירד החודש בכ-0.4%, לאחר ירידה של כ-1.2% ביולי. איגרות החוב צמודות המט"ח בלטו החודש עם ירידה של כ-4%, בעקבות ייסוף השקל ביחס לדולר בשיעור דומה (בהמשך לפיחות של כ-10% מאמצע מאי ועד סוף יולי). איגרות החוב צמודות המדד ירדו בכ-0.4% בלבד, כאשר איגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות, מסוג "שחר", עלו החודש באחוז.

בשוק איגרות החוב, בדומה לשוק המניות, נרשמה ירידה קלה במחזור המסחר לעומת החודש הקודם והוא הסתכם בכ-3.4 מיליארד שקל, בדומה לממוצע מתחילת השנה.

החודש נרשמו פדיונות, בכל קרנות הנאמנות לסוגיהן, בהיקף כולל של כ-9 מיליארד שקל. בלטו קרנות האג"ח עם פדיונות ענק בסך של כ-7 מיליארד שקל, לאחר יצירות נטו בסכום של כ-26 מיליארד שקל מתחילת השנה. בקרנות המשקיעות בחו"ל ובקרנות השקליות הסתכמו הפדיונות בכ-1 וכ-0.6 מיליארד שקל, בהתאמה, ומתחילת השנה בכ-2 מיליארד שקל בכל סוג.

גיוס הון/חברות חדשות

הנפקות אג"ח ע"י הממשלה רשמו עלייה חדה והן הסתכמו בכ-7 מיליארד שקל באוגוסט – לעומת כמיליארד שקל בחודש במוצע מתחילת השנה, כ-68% מהן אג"ח לא צמודות מסוג "שחר". בעקבות פדיונות ענק של מק"מ מתחילת השנה ובמסגרת הרפורמה בניהול החוב ממשלתי הנפיקה הממשלה החודש, לראשונה, אג"ח לא צמודות לטווח קצר של שלושה חודשים בסכום של כ-2.2 מיליארד שקל.

פדיונות קרן של איגרות חוב הסתכמו בכ-0.4 מיליארד שקל בלבד. כלומר, סך הגיוס נטו החודש הסתכם בכ-6.6 מיליארד שקל לאחר פדיונות נטו בסך של כ-10.7 מיליארד שקל מתחילת השנה, לעומת גיוס נטו בהיקף של כ-2.7 מיליארד שקל בכל שנת 2006.

מתחילת 2007 גייס הסקטור העסקי מהציבור וממשקיעים מוסדיים, באמצעות אג"ח, סכום חסר תקדים של כ-65 מיליארד שקל, לעומת כ-47 מיליארד שקל בכל שנת 2006.

באוגוסט גייסו ארבע חברות ותיקות מהציבור כ-1.9 מיליארד שקל באמצעות הנפקות אג"ח, מרביתן צמודות מדד. בלטו **אפריקה ודלק ישראל**, שגייסו כ-1 וכ-0.8 מיליארד שקל, בהתאמה.

בנוסף, בוצעו חמש הקצאות פרטיות של אג"ח, מרביתן צמודות מדד, למשקיעים מוסדיים, בהיקף של כ-0.6 מיליארד שקל. כמו כן, מימוש סופי של כתבי אופציה לאג"ח הזרימה **לישרס** סכום של כ-238 מיליון שקל.

במסגרת רצף מוסדיים נרשמו החודש למסחר 5 סדרות של איגרות חוב בסכום של כ-2.3 מיליארד שקל החודש, בהן החברות הלא-בורסאיות - **אלעד יו.אס ודי.בי.אס לוויין** שרשמו איגרות חוב בסך של כ-1.2 וכ-0.6 מיליארד שקל, בהתאמה. מתחילת השנה גויסו ממוסדיים כ-28.6 מיליארד שקל, לעומת סכום של כ-17.6 מיליארד שקל בכל שנת 2006.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד עלו בכ-0.3% באוגוסט והשלימו עלייה של כ-3% מתחילת השנה. התשואה השנתית לפדיון בסוף החודש עלתה והגיעה לכ-4.5% - נמוכה במעט מהתשואה לפדיון בתחילת השנה (כ-4.8%).

במק"מ הסתכם המחזור היומי בכ-900 מיליון שקל – נמוך מעט מהמחזור בחודש הקודם, אך דומה לממוצע מתחילת השנה.

יתרות המק"מ שבידי הציבור עלו באוגוסט, טכנית, והסתכמו בכ-82.0 מיליארד שקל לעומת כ-77.8 מיליארד שקל בחודש הקודם.

ידעות שונות

1. צירוף מניה למדד הבורסה

אופטיביים

ביום א', ה-26.8.2007, צורפה מניית **אופטיביים** למדד תל-טק, במסגרת "המסלול המהיר" לצירוף מניות דואליות למדדי הבורסה.

2. מחיקת ני"ע

2.1 מחיקת מניות והפיכה לחברת אג"ח בלבד

אליאנס חברה לצמיגים (1992) בע"מ

בעקבות רכישת מניות החברה ע"י Warburg Mergers (2007)Ltd ומחיקתן מהמסחר בתל-אביב ב-8.7.2007, במסגרת עסקת מיזוג, שונה סיווג החברה מחברת מניות לחברת אג"ח.

2.2 החלפת מניות – ארגון מחדש

מופת קרן הטכנולוגיה לישראל בע"מ

מניות החברה נמחקו מהמסחר בתל-אביב ב-16.8.2007 בעקבות הסדר החלפת המניות הנמחקות במניות "מופת אחזקות בע"מ", שנסחרות במקומן.

3. איחוד הון

חברה לפיתוח מיסודו של מרכז הקבלנים והבונים בישראל בע"מ

הון המניות של החברה אוחד בדרך של פיצול - כך שכל מניה בת 5 ש"ח ע.ג., פוצלה לחמש מניות בנות 1 ש"ח ע.ג., כל אחת. האיחוד התבצע בדרך של פיצוי.

מניות החברה, בנות 5 ש"ח ע.ג. כל אחת, נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-8.5.2007. כל מניות החברה רשומות כמניות בנות 1 ש"ח ע.ג., החל מ-7.5.2007.

4. חידוש מסחר לאחר השעיה

קדרון אחזקות תעשייתיות בע"מ

בתאריך 14.2.2007 הופסק המסחר במניות החברה עקב הודעת החברה בדבר מינוי כונס נכסים זמני על נכסי חב' הבת "קידרון פלסטיקה שיווק". בעקבות הסדר נושים, חודש המסחר במניות החברה במסגרת רשימת השימור החל מיום - 15.8.2007.

5. מניות שחזרו מרשימת השימור לרשימה הרגילה

ש.בר חברה לשיווק ביצוע ומוצרי תשתית בע"מ

בעקבות החלטת דירקטוריון הבורסה מיום 16.8.2007, הועברו מניות החברה ב-20.8.2007 ממסחר במסגרת רשימת השימור למסחר במסגרת הרשימה הרגילה.